

SEFER BEREISHIS: A STUDY OF TEXT, TRADITION & THEOLOGY

THE NEW COVENANT AND THE RAINBOW

(א)

Rav Shimshon Raphael Hirsch (Bereishis 9:8)

What God had said above as His decision אל לבו, here He assures mankind as a ברית to Man and his world, as an unalterable provision, and is revealed as the motive for the natural order of things which from now onwards is to prevail.

אבן עזרא (בראשית ט:ח)

ויאמר אלהים אל נח ואל בניו, על ידי אביהם, וי"א שארבעתם נביאים:

רמב"ן (בראשית ט:ח)

וטעם ויאמר אלהים אל נח ואל בניו אתו – על ידי אביהם, כי בניו לא היו נביאים, כי הם לא הגיעו למעלת הנבואה (גירסת הטור).

בראשית רבה (לה:א)

ויאמר אלהים אל נח ואל בניו וגו', ואני הנני מקים רבי יהודה ור' נחמיה, רי"א לפי שעבר על הצווי לפיכך נתבזה, ורבי נחמיה אמר הוסיף על הצווי ונהג בקדושה, לפיכך זכה הוא ובניו לדיבור, ויאמר אלהים אל נח ואל בניו.

(ב)

ספורנו (בראשית ט:ט)

על זה התנאי שלא תשפכו דם נקי אני מקים את בריתי שלא לשחת עוד הארץ, אבל בשפיכות דם נקי תשחת הארץ ... אבל לא כל שאר עבירות ילקה החוטא ולא תשחת הארץ.

רד"ק (בראשית ט:ט)

ואני הנני מקים, ו' ואני מוסיף על מה שאמר: "ואתם פרו ורבו," כלומר אתם תתעסקו ביישוב של עולם ואני גם אקיימנו שלא יכרת עוד יישובו של עולם.

(ג)

רס"ג (בראשית ט:יג)

נתתי וכו', כבר נתתיה בענן, אם כן תהיה אות לברית

אבן עזרא (בראשית ט:יג-יד, ט"ז)

את קשתי, הנה נתתי עתה קשת בענן. ואין פירושו כאשר אמר הגאון ... ונראתה הקשת אלו היינו מאמינים בדברי חכמי יון, שמלהט השמש תולד הקשת, יש לומר כי השם חזק אור השמש אחר המבול, והיא דרך נכונה למבין ... וטעם והיתה הקשת בענן שהיא לעולם שם בסתר, והשם רואה אותה:

רמב"ן בראשית פרק ט:יב)

זאת אות הברית אשר אני נותן – המשמע מן האות הזה שלא היה קשת בענן ממעשה בראשית, ועתה ברא ה' חדשה לעשות קשת בשמים ביום ענן. ואמרו בטעם האות הזה, כי הקשת לא עשאו שיהיו רגליו למעלה שיראה כאלו מן השמים מורים בו, וישלח חציו ויפיצם בארץ (תהלים יח טו), אבל עשאו בהפך מזה להראות שלא יורו בו מן השמים, וכן דרך הנלחמים להפוך אותו בידם ככה כאשר יקראו לשלום למי שכנגדם. ועוד שאין לקשת יתר לכונן חצים עליו: ואנחנו על כרחנו נאמין לדברי היונים שמלהט השמש באויר הלח יהיה הקשת בתולדה, כי בכלי מים לפני השמש יראה כמראה הקשת, וכאשר נסתכל עוד בלשון הכתוב נבין כן, כי אמר את קשתי "נתתי" בענן, ולא אמר "אני נותן" בענן, כאשר אמר זאת אות הברית אשר "אני נותן". ומלת קשתי מורה שהיתה לו הקשת תחלה. ולכן נפרש הכתוב, הקשת אשר נתתי בענן מיום הברית תהיה מן היום הזה והלאה לאות ברית ביני וביניכם, שכל זמן שאראנה אזכיר כי ברית שלום ביני וביניכם:

(ד)

Rav Shimshon Raphael Hirsch (Bereishis 9:15)

The sign is a reversed weapon, a bow with the string towards the earth, so that it should shoot away from the earth, accordingly a sign of peace, no more arrows from heaven. Its appearance is that of an arc joining the earth to heaven, accordingly a bond between heaven and earth. The phenomenon is itself woven from light and water. In the midst of the overcast threatening clouds it announces the presence of light, is accordingly a reminder that in the midst of God's threatened wrath His persevering grace is still there.

Rav Ahron Soloveichik, *The Warmth and the Light*

What does the rainbow symbolize ... it symbolizes the diversity of mankind. The rainbow is the result of the refraction of the sun's rays. Through this process a single, white light is divided into its components and the entire spectrum of colors becomes visible ... The rainbow is symbolic of diversity. Hope for mankind does not lie in strict uniformity. It is true that every man is created as a pure, white ray. As time passes, however, he is forced into various predicaments and clashes which bring about differences between him and his fellow man. The beauty of life lies in these very differences...

Aside from its dazzling array of colors, the rainbow is also characterized by its semicircular shape. Rav Yehoshua of Kutna (*Sefer Yeshuos Malko*), focusing on this aspect of the rainbow, offers another reason for God's selecting it as a token of His relationship with mankind. Prior to the flood, he says, God did not impede man from doing whatever he pleases. However, after the flood God limited man's free will. He did not want man to have the ability to cause so much harm and evil as he previously had. This is symbolized by the semicircular arch of the rainbow. While in a complete circle one can revolve around and around *ad infinitum*, in a semicircle a limit is imposed. God, recognizing the nature of His world, utilized the rainbow - a phenomenon stressing both beauty of diversity as well as the concept of limitation - as the token of His *bris* with mankind.